

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
«УКРАЇНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ
ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»
ВИКОНКОМ КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
АТП «ОДІУМ-ПРЕСТИЖ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XII Міжнародної науково-практичної конференції

«БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ:
ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ»

м. Кривий Ріг
17 листопада 2017 року

УДК 351.811
ББК 67.99 (2) 116.31

Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 17 листопада 2017 року). – Кривий Ріг, 2017. – 291 с.

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Донецького юридичного інституту МВС України
(протокол № 4 від 29 листопада 2017 року)*

Публікується за матеріалами XII Міжнародної науково-практичної конференції «Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти», яка відбулася 17 листопада 2017 року у виконкомі Криворізької міської ради (м. Кривий Ріг, площа Молодіжна, 1).

Видання може бути корисним для працівників правоохоронних та судових органів, аспірантів (ад'юнктів), слухачів магістратури, студентів та курсантів вищих навчальних закладів, а також всім, хто цікавиться проблемами забезпечення безпеки дорожнього руху.

Матеріали збірника опубліковані в авторській редакції.

© ДЮІ МВС, 2017

Вітвіцький С.С. Класифікація суб'єктів контролю безпеки дорожнього руху	48
Вовк Ю.Я., Вовк І.П., Іванюк Х.Б. Сучасні автоматизовані системи управління дорожнім рухом. Міжнародний досвід	50
Вовк Ю.Я., Вовк І.П., Пришляк В.Р. Автономні транспортні засоби як один з методів зменшення аварійності та усунення заторів	53
Вовк Ю.Я., Вовк І.П., Пришляк В.Р. Можливість застосування блокчейн технологій в системі забезпечення безпеки дорожнього руху	57
Гілевич В.В., Горват О.В. Перспективи і недоліки розмитнення транспортних засобів	61
Голинський Є.І., Куценко Д.В. Зарубіжний досвід та міжнародна співпраця у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху	63
Гоптарєв О.І. Транспарентність судової влади у процесі винесення рішень по справах в сфері безпеки дорожнього руху	66
Гусєва Є.І., Доненко В.В. Соціальна обумовленість участі громадян в забезпеченні безпеки дорожнього руху	68
Давидова Н.В., Доненко В.В. Удосконалення законодавства пропаганди забезпечення безпеки дорожнього руху	71
Данилевська Ю.О. Бланкетність диспозицій норм про злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту	76
Данилевський А.О. Деякі питання покарання за порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	78
Деркач Р.В. Актуальні питання надання допомоги постраждалим із травмами внаслідок ДТП	80
Доненко В.В. Адміністративна відповідальність в системі важелів впливу на безпеку дорожнього руху: реальність та перспектива	81
Дударєва В.В., Куценко Д.В. Щодо визначення категорії «правопорушення у сфері забезпечення дорожнього руху»	85

Вовк Юрій Ярославович

доцент кафедри транспортних технологій та механіки Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, кандидат технічних наук

Вовк Ірина Петрівна

асистент кафедри менеджменту інноваційної діяльності та підприємництва Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, кандидат економічних наук

Пришляк Володимир Ростиславович

студент магістратури Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

АВТОНОМНІ ТРАНСПОРТНІ ЗАСОБИ ЯК ОДИН З МЕТОДІВ ЗМЕНШЕННЯ АВАРІЙНОСТІ ТА УСУНЕННЯ ЗАТОРІВ

Проблема забезпечення безпеки дорожнього руху при русі по автомобільних дорогах є все актуальнішою через збільшення кількості учасників дорожнього руху. Найбільший вплив на дорожню ситуацію чинять звісно автомобільні транспортні засоби за кермом, яких знаходять водії у різних психофізіологічних станах, що суттєво впливають на поведінку на дорозі.

Зростаюча інтенсивність і швидкість транспортних потоків ставлять щораз більші вимоги до водіїв у відношенні їхньої придатності до керування [1] і психофізіологічних якостей [2]. Якість операторської діяльності водія залежить як від його професійного рівня й поточного психоемоційного стану, так і від стану механізмів регуляції, що грають провідну роль у енергетичному, метаболічному й інформаційному забезпеченні високої працездатності [3]. Тому логічним наслідком виявляється той факт, що на долю людини приходить 25-80% від загальної кількості відмов у системах керування [4]. Успішність професійної діяльності водія значною мірою визначається інтегральним вираженням його психофізіологічних і особистісних якостей [108]. Велика частина дорожньо-транспортних пригод (60-90%) [4], відбувається з вини водія, причому кількість подій дуже залежить від тривалості роботи, що пов'язана зі втомою і зниженням працездатності [2]. Безсумнівно, часто винуватцями дорожньо-транспортних пригод є саме водії, через свої невірні або неусвідомлені дії на дорозі.

Проблеми, які виникають внаслідок невірних дій водіїв, їх психофізіологічного стану можуть вирішити автономні автомобілі, їх також називають безпілотними.

Безпілотні автомобілі здатні змінити світ, у якому ми живемо. Якщо б всі автомобілі були автономними, це принесло б переваги суспільству, економіці та навколишньому середовищу.

Основні переваги, які можуть бути досягнуті, якщо набудуть широкого розповсюдження автономні автомобілі [5].

Менше аварій, краще водіння. Автономні технології усунуть людський фактор, роблячи водіння безпечнішим для кожного. Безпілотні автомобілі дотримуватимуться правил дорожнього руху, на автошляхах більше не буде місця нелогічній, емоційній поведінці за кермом.

Покращена мобільність. Фізично обмежені люди, нездатні водити самотужки, отримають новий вимір свободи з автономними автомобілями, які зроблять за них всю важку роботу.

Додатковий простір у містах. Автомобілі, здатні самостійно паркуватися, у корені змінять міське планування шляхом зменшення простору біля офісів і зон роздрібної торгівлі, необхідного для парковок. Автономні автомобілі дадуть можливість лишати салон і паркуватимуться самостійно, повертаючись коли необхідно. Простір, що наразі зайнятий під парковки, можна буде використовувати іншим чином.

Покращений рух автотранспорту. У майбутньому, коли автономні автомобілі зможуть обмінюватися інформацією один з одним і з дорожньою мережею через хмару, рух транспорту буде більш злагодженим, зменшуючи кількість дорожніх заторів і роблячи подорожі приємнішими. Безпілотні автомобілі зможуть плавно вливатися у дорожній потік і заздалегідь ефективніше планувати свій маршрут, ніж ті, де за кермом сидітиме людина.

Менше заторів. Мережеві технології та покращене інформування про ситуацію на дорогах означають, що автономні автомобілі зменшать кількість заторів, економлячи мільйони годин на перевезенні товарів.

Збільшена продуктивність. Автономні автомобілі дозволять водіям використовувати час у дорозі за своїм бажанням – відпочивати чи, навпаки, працювати.

Менше високовартісних аварій. Скорочуючи вплив людського фактору та ймовірність аварій, автономні технології значно зменшать суми грошей, що використовуються у результаті дорожньо-транспортних пригод. Компенсації, втрачений час і витрати на охорону здоров'я на сьогоднішній день коштують мільярди світовій економіці.

Нові джерела доходів. В автономних автомобілях водії зможуть розслабитися та займатися іншими справами, що зробить їх місцем відпочинку та ведення бізнесу.

Покращена паливна економічність, зменшені обсяги викидів. Автономні автомобілі з мережевими можливостями подорожуватимуть ефективніше, зменшуючи споживання палива та обсяги шкідливих викидів. Покращене прогнозування та обмін інформацією з іншими автомобілями зменшать зупинки транспорту та випадки екстреного гальмування, та автомобілі зможуть формувати безпечні та щільно сформовані автоколони, що зменшує аеродинамічний опір на високих швидкостях.

Зменшення ваги автомобілів. Якщо б всі автомобілі були автономними та могли обмінюватися інформацією, чи не всі ризики зіткнень були б усунуті. Це

означає, що вони змогли б гарантувати безпеку без необхідності у важких захисних системах, що значно зменшило би загальну вагу. Це, у свою чергу, зробило б їх ефективнішими.

Легший перехід до електротехнологій. Завдяки автономним технологіям електромобілі з нульовими викидами стануть життєздатним варіантом для багатьох водіїв.

Більш гнучкі умови володіння. Автономні автомобілі відкриють можливість нових умов і методів володіння, здатних скоротити загальну кількість автомобілів, а з нею і забруднення навколишнього середовища.

У разі якщо автомобілі з автоматичним водінням отримають своє масове поширення в великих містах, то це дозволить збільшити пропускну здатність доріг, оскільки електроніка, що управляє автомобілем, не допускати порушення правил дорожнього руху, не дозволить автомобілю їхати надто повільно або агресивно перестроюватись. Автопілот зменшить характер індивідуального водіння, зробить всі маневри автомобіля плавними і передбачуваними [6].

Машини з автономним водінням повністю приберуть людський фактор. Це дозволить збільшити безпеку автомобіля і звести до мінімуму порушення ПДР. Спираючись на дані з датчиків, що збирають інформацію про дорожній трафік, які встановлені на стовпах в багатьох містах, можна індивідуально налаштувати автопілот автомобіля, для оптимальної експлуатації машини, яка не перешкоджатиме сповільненню потоку автомобілів.

На жаль, незважаючи на наявність технологій автономних автомобілів, в майбутньому, перш ніж машини з автоматичним водінням стануть стандартом в автопромисловості необхідно в багатьох країнах вирішити юридичні сторони. Наприклад, визначити міру відповідальності в разі аварії. Також є і мінуси цих автомобілів. Якщо машини з автоматичним водінням стануть масово популярні, то багато водіїв залишаться без роботи.

Проте, рано чи пізно по дорогах їздитимуть автомобілі з автопілотом, і тоді дорожній трафік стане дещо легше.

Як правило, в автомобілях з системою взаємодії з іншими автомобілями, встановлено спеціальне обладнання, яке передає дані іншому автомобілю і на центральний пульт управління дорожнім рухом. Програма, що відповідає за дану технологію, аналізує швидкість автомобіля, дистанцію до іншого автомашини. Таким чином, автомашини завжди знає, своє відстань до інших транспортних засобів.

Крім того електронна система автомобіля може попереджати водія про дорожні події.

Машини з системою електронного обміну інформацією, дозволять збільшити пропускну спроможність доріг, за рахунок того, що автомобілі зможуть їздити один до одного значно ближче і на більш швидких швидкостях, без ризику потрапити в ДТП. Також завдяки централізованій системі стеження за автомобілями, дозволить оперативно реагувати на будь-які інциденти на дорогах великих міст.

У тому числі з даною системою може бути інтегрована вся транспортна система дорожнього руху. Наприклад, до неї можуть бути підключені світлофори обладнані кнопками для пішоходів. При натисканні на кнопку система попередить всі автомобілі, які наближаються до світлофора про те, що необхідно знизити швидкість. Це дозволить зробити дорожній рух безпечнішим і передбачуваним.

Список використаних джерел:

1. Жирков Р. А. Разработка и обоснование метода профессионального отбора водителей городского пассажирского транспорта / Р. А. Жирков. – 2005. – 363 с.
2. Нерсесян Л.С. Инженерная психология и проблема надежности машиниста / Л.С. Нерсесян, О.А. Конопкин / [Online]. Available: <http://www.libex.ru/detail/book831167.html>. [Accessed: 10-Лис-2017].
3. К вопросу о критериях профессионально-психологического отбора водителей – тема научной статьи по психологии читайте бесплатно текст научно-исследовательской работы в электронной библиотеке Кибер Ленинка / [Online]. Available: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-o-kriteriyah-professionalno-psihologicheskogo-otbora-voditeley>. [Accessed: 10-Лис-2017].
4. Лобанов Е.М. Проектирование дорог и организация движения с учетом психофизиологии водителя / Е.М. Лобанов. [Online]. Available: <http://www.twirpx.com/file/1301190/>. [Accessed: 10-Лис-2017].
5. Якщо б всі автомобілі були автономними / VolvoCars. [Online]. Available: <https://www.volvocars.com/uk-ua/about/our-innovation-brands/intellisafe/intellisafe-autopilot/changing-the-world/if-all-cars-were-autonomous>. [Accessed: 10-Лис-2017].
6. Как избавиться от пробок на дороге? / 1GAI.ru . [Online]. Available: <http://www.1gai.ru/publ/512991-kak-izbavitsya-ot-probok-na-doroge.html>. [Accessed: 10-Лис-2017].